

KATECHETIKAI HÍRLEVÉL

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.” 1Kor 15,58

Közeledve a tanév végéhez számba vesszük mindazt, ami az év során történt. A hittanórákon záró alkalmakat tartunk. Összegezzük a tanultakat, hangolódunk a tanévzáróra. Hívogatunk a nyári táborra. A júniusi Katechetikai Hírlevél ehhez szeretne ötleteket adni. A záró órákhoz szeretettel ajánljuk a [Katechetikai Műhely RPI](#) nevű youtube-csatornánkat és az ott található kézműves ötleteket. Jó gyakorlatokat hoztunk gyermekek számára, de a pedagógusok bibliaórájához is ajánlunk feldolgozásokat.

Kiemelten szeretnénk mindenkit hívogatni az idei év országos rendezvényeire. 2023. október 13-án az iskolalelkészek szolgálata áll a középpontban. Majd 14-én az országos katechetikai konferenciára a hittanoktatók előmeneteli rendszere mellett kerül sor a találkozásokra, módszertani és más szakmai műhelyekre is. Idén az MRE Zsinati Elnöksége kiemelten támogatja az iskolalelkész konferenciát, így az azon való részvétel ingyenes. Az országos katechetikai konferenciára kedvezményes jelentkezési lehetőséget biztosítunk. Részletek a programban a 17-18. oldalon.

Többen érdeklődnek a hittanoktatói előmeneteli rendszerről. Az Oktatási Szolgálat felkérésére 2023. szeptemberétől havi egy alkalommal [hittanoktatói fórumot](#) tartunk, amelyre már most lehet jelentkezni. Az előmeneteli rendszerrel kapcsolatos szakmai tájékoztatók az 1-2. mellékletben található meg. Az Oktatási Szolgálat tájékoztatása alapján idén szeptembertől a HT1, HT2 0. fokozatába kerülnek besorolásra a katechéták, és felmenő módon kerül bevezetésre a teljes, kidolgozott rendszer.

A nyár során összevont hírlevelet készítünk, amelyben a következő tanévre adunk segédleteket és információkat.

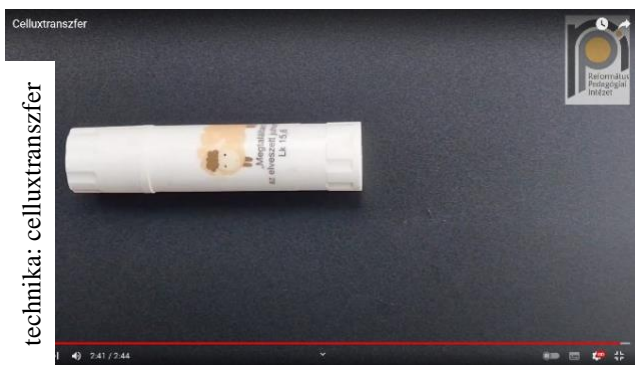
Istentől áldott tanévzárást, kegyelemben megélt nyári táborokat és mindennapi szolgálatokat – valamint Isten áldásában való feltöltődést és pihenést kívánok munkatársaimmal együtt!

Dr. Szászi Andrea

katechetikai igazgatóhelyettes, RPI

KATECHETIKAI MŰHELY RPI A KATECHETIKAI MŰHELY YOUTUBE-CSATORNÁJA

Ismered a YouTube-csatornánkat? A **Katechetikai Műhely RPI**-t? Igen, itt kézműves videók vannak. Megnézed, a sablonokat letöltöd, kipróbálsz és hittanon megvalósítod. Ennyi.

Minden ötlethez van sablon és leírás is. Ha a sablont nem tudod letölteni a Feladatbankból, mert most néhány funkció átmenetileg nem üzemel, akkor keress minket.

Ha érdekel a csatorna, akkor: [Ide kattints!](#)

Mérsékeltlen vagy jó ezekben a kézműves dolgokban? Nem baj! Ha levetíted hittanon az adott videót, akkor a gyerekek ez alapján is meg tudják valósítani az ötletet.

Ha van valamilyen kérdésed vagy kérésed a csatornával kapcsolatban, írd nekünk vagy hívd minket! Az ötleteket én mutatom be. A felvételeket és a videóval kapcsolatos teendőket Kompán Julianna végzi.

Zimányi Noémi
katechetikai szakértő, RPI

VISSZAPILLANTÓ ÉLMÉNYKÖR A HITTANÓRÁN

A tanév végéhez közeledünk. Ilyenkor összefoglaljuk a tanév témáit és visszajelzéseket adunk tanulóinknak teljesítményükkel, hozzáállásukkal kapcsolatban. Az utolsó néhány hittanórán érdemes tehát „visszapillantani” és közösen végig gondolni a mögöttünk lévő időszakot. Jó, hogyha hangsúly kerül a tanulói önértékelésre is. Szánjuk időt a beszélgetésekre, elemzésekre.

Tekintsünk vissza erre a tanévre!

- Hogyan értékeled a tanév során nyújtott teljesítményedet?
- Mennyire vagy elégedett azzal, amit elértél?
- Mit kellett volna másképpen tenned, hogy jobb eredményeket érj el?

Átbeszélhetjük a csoporttal együtt, hogy mit tanultunk ebben a tanévben:

- Milyen fontos tartalmakkal, üzenetekkel találkoztunk?
- Mit sikerült megtanulni, elsajátítani?
- Mennyire sikerült elérni a tanév elején kitűzött célokat?

Rangsorolhatjuk is a tartalmakat segítő kérdésekkel:

- Emelj ki három témát, ami elgondolkodtatott, megérintett! Miért ezeket választottad?
- Mi volt a legfontosabb üzenet, téma számodra ebben a tanévben?

A kognitív ismeretek feltárásán túl beszéljünk a tanulókkal személyes tapasztalataikról is. Adjunk lehetőséget az élménymegosztásra, hogy beszámolhassanak a mentális változásokról és a lelki fejlődésükről.

- Megfelelő volt-e szerinted a tanulás és a pihenés aránya?
- Miben fejlődöttél a legtöbbet?
- Hogyan alakult, változott az Istennel való kapcsolatod?

Különböző egyszerű tesztek, sablonok vagy rajzok segíthetik a tanulókat, hogy megoszthassák egymással a tanév során szerzett élményeiket.

Készítsünk térképet a tanévről!

Készíthetünk egy élettérképhez hasonló, tanévet összegző rajzot is. (A klasszikus élettérkép ábrázolás lényege, hogy visszatekintve az eddigi életünkre megjelöljük, és fantázia névvel ellátjuk a számunkra fontos állomásokat, fordulópontokat. Például: a gyermekkor idejét jelölhetjük egy kedves kis réttel elnevezve: „háttérországnak”. A gyülekezeti ifjúsági csoportban töltött évek kaphatja a „feltöltődés oázisa” nevet, a

konfirmáció, a felvételik és a vizsgák időszaka, lehet: a „megmérettetés hegye” hatalmas dombokkal ábrázolva stb.) Az ábrázolás technikáját a tanulókra lehet bízni.

Csupán a tanév idejét átölelő élettérképet szakaszolhatjuk akár 3 nagyobb egységre segítségül. Megadhatunk időszakokat is például: Szeptembertől december, januártól március és végül áprilistól júniusig. A feladat, hogy ábrázolják a megadott időszakok fontosabb állomásait, fordulópontjait. Például: *Sikeres előrehozott érettségit tettem szeptemberben. Meglett a KRESZ-vizsgám. Szimbólum ötlet: kis KRESZ-tábla vagy egy autó. Elutazhattam sítárborba a télen. Szimbólum: síléc.*

Adja magát a kérdés:

- Hogyan tapasztaltátok meg Isten segítségét, vezetését az ábrázolt élethelyzetekben?

Visszapillantó sablon használata

Az itt közzétett sablon egyéni kitöltése után, beszéljünk a leírtakról. (ld. visszapillantó sablon) A sablon felépítése az úgynevezett SWOT elemzés 4-es felosztású kitölthető ablakait követi kissé átfogalmazva. Természetesen a felosztás és a szövegezés is alakítható.

(Megjegyzés: Ha a csoportlétszám meghaladja a 8-10 főt, akkor érdemes a megbeszéléseket inkább kisebb körökben végezni.)

Az élmények tudatosítását segíti, ha a tanulók leírják és/vagy elmondják örömeiket, sikereiket, esetleges nehézségeiket, küzdelmeiket, megoldási javaslataikat. A személyes tanulságok megosztása fejleszti a közösséget és az önképet.

Ezt a hittanórába is beépíthető elemet „élménykör”-nek neveztem el. Egy ilyen élménykör a közös erőforrásgyűjtésre is jó lehetőség ad. Hiszen tippeket, ötleteket hallhatnak arról, hogyan küzdöttek meg a kihívásokkal csoporttársaik. Ezzel a gyakorlattal is tanulhatjuk az egymásra figyelmet, a meghallgatást.

Miért hasznos a közös élménymegosztás és elemzés?

- Ráismerünk, hogy sok nehézség, probléma közös.
- Új megközelítésben is láthatjuk a kihívásokat.
- Biztonságérzetet ad, hogy nem vagyunk egyedül; a másik is pont ezzel küzd. 😊
- Szorosabb elköteleződés jöhet létre.

A kudarcok közösségi, együttes feldolgozása is szóba kerülhet, és az a kérdés: *hogyan mit tehetünk együtt?* Jó megoldásokat, ötleteket hallhatunk tanulóinktól egymást támogathatják tanácsaikkal, együttérzésükkel.

Tervezzük a nyarat!

A közös visszatekintés után beszélgethetünk a következő időszakról, tervekről is.

Például: Nyári tervek időtöltésre, diák-munka lehetőségek, egyéni vagy családi célok, feltöltődési tippek, kirándulási bakancslista stb.

Fontos megjegyezni, hogy egy ilyen típusú tanóra az egész 45 percet igénybe veheti a csoport létszámától függően. Az is elképzelhető, hogy nem fél bele egyetlen tanóra időkeretébe. Célszerű a tanév végén, a szabadon felhasználható órakeretből egy két órát a visszatekintésre tervezni.

Csóri-Czinkos Gergő
katechetikai szakértő, RPI

JELKÉPEK A PEDAGÓGUS BIBLIAÓRÁN

Azok a szimbólumok, amelyekkel szokások, szavak, képek formájában rendszeresen találkozunk, formálják gondolkodásunkat, életünk szerves részévé válnak. Egy pedagógus gyakran dolgozik jelképekkel, s él azzal a lehetőséggel, hogy a tudást, az üzenetet, amelyet diákjaihoz el szeretne juttatni, többféle érzékszerven keresztül, sokrétű módon jelenítse meg. A szimbólum több, mint egyfajta szemléltetés. Jelentést hordoz és megszólít bennünket. Ez a lehetőség segíthet nekünk abban, hogy keresztyén hitünk alapjait a minket körülvevő valóságban magként hintsük el. Ahogyan köszönünk, ahogyan viselkedünk, amit nyomtatva kézbe adunk és amit kiteszünk a falra, mind rólunk és meggyőződésünkről beszélhet.

Keresztyén, bibliai jelképeinkkel azonnal találkozunk, ha csak a tantermeinkben a református címerünkre pillantunk. A címer összetett jelképrendszere beszél református hitünk alapjairól, hitünk reménységéről. Fontos azonban az is, hogy a címerrel átellenben ne a szerencsemalac képe táruljon elének januárban, négylevelű lóherével díszítve. Ahhoz, hogy munkatársainkkal együtt hitünk mércéjéhez igazodva öltöztessük fel intézményeinket, segítenünk kell őket keresztyén jelképeink megismerésében. Ennek a kerete lehet a pedagógus bibliaóra, a pedagógusok számára tartott áhítatok.

Iskolánkban a havonta tartott nevelési értekezletek olyan igei bevezetőkkal kezdődnek, amelyek tanévenként egy előre eltervezett témát ölelnek fel. A 2022-23-as tanévben a bibliai jelképekre figyeltünk. Nemcsak abban segített ez nekünk, hogy tájékoztatást adjunk arról, mit miért és mikor vigyünk a gyerekek elé, hanem abban is, hogy a közösség hite és a pedagógusok személyes elkötelezettsége formálódjon. Isten Igéje megszólít, ha adunk erre lehetőséget, szeretettel és türelemmel felmutatjuk gazdagságát. Időnként egy-egy elgondolkodtató áhítattal, máskor csoportokban való beszélgetéssel, csendesnapon egy témánál hosszabban elidőzve szánjuk oda az időt, erőt, figyelmet arra, hogy a hitbeli erősödésben segítsünk. Ezek a lépések vezethetnek oda, hogy egyre inkább közösen formáljuk református intézményeink arculatát.

Ízelítőül álljon itt néhány példa a pedagógusokkal is feldolgozható jelképeink közül, a református címerünk elemeit még néhány jelképpel kiegészítve:

Bibliai jelképek	Bibliai Ige	Üzenetek, hangsúlyok
BÁRÁNY	János 1,29 „Íme, az Isten báránya...”	Jézus Isten báránya, Aki áldozatként szenvedett értünk. Ő az, Aki nekünk is megbocsát, és szelídséget, türelmet tud adni.
KÉT KÖNYV: Ószövetség és Újszövetség	Zsoltárok 119,7–14 „Szívembe zártam beszédedet...”	Isten szól hozzánk a Biblián keresztül. Ha kérjük, segít, hogy örömmel hallgassuk, megértsük, szívünkbe vessük szavát.
ZÁSZLÓ (helvét hitvallás jelképe)	Róma 10,9 „Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust...”	Hálások lehetünk azokért a hitvallókért, akik eljuttatták hozzánk az örömhírt. Hitünk megvallása meggyőződésünk kifejezésének lehetősége. Isten adhat bátorságot és hűséget hitünkben.
PÁLMA	Zsoltárok 92,13–15 „Az igaz virul, mint a pálmafa...”	Isten ajándéka az élet. Ő ad életerőt, lendületet, vidámságot nekünk is.
FŐNIXMADÁR	Ézsaiás 40,31 János 6,47 „akik az Úrban bíznak, erejük megújul...” „aki hisz, annak örök élete van”	Isten velünk van a megpróbáltatások, a bajok, a megfáradás idején. Megtartó szeretete nemcsak földi életünkre nézve, hanem az örök életre is érvényes.
NAP	Zsoltárok 84,12–13 „Mert nap és pajzs az Úr...”	Isten életadó ereje mindennél nagyobb. Ő vigyáz ránk és bízhatunk Benne minden napon.
IGE a címerpajzson	Róma 8,31 „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?”	Isten a történelem Ura. Ígéreted szerint mindig velünk van, kézben tartja életünket és népünk életét is.
CSILLAG	Máté 2,9–10 „Miután meghallgatták a királyt, elindultak, és íme, a csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment mindaddig, amíg odaérve meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt. Amikor ezt látták, igen nagy volt az örömük.” 2Péter 1,19 „Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha figyeltek, mint sötét helyen világító lámpásra, amíg felvirrad a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben.”	Isten az egész világ Ura. A csillagos égbolt Róla beszél. Isten nekünk is utat mutat abban, hogy örömmel eljussunk a Jézussal való találkozásra. Jézus eljövetele ma is reménységet hoz nekünk.
KEHELY	Zsoltárok 116,12–13 „Mit fizessek az Úrnak a sok jóért, amit velem tett? A szabadulásért fölemelem a	A kehely számunkra is a hálaadás pohara lehet. Hálások lehetünk Isten szabadító tetteiért, segítségéért.

	<p><i>poharat, és az ÚR nevét hirdetem.”</i> Máté 26,26–28 <i>„Miközben ettek, Jézus vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem! Azután vette a poharat, és hálát adva nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.”</i></p>	<p>Az úrvacsora erőforrás, lehetőség arra, hogy rácsodálkozzunk a bűnbocsánat ajándékára.</p>
MADARAK ÉS VIRÁGOK	<p>Máté 6,25–31 <i>„Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem vagytok-e ti értékesebbek azoknál? ... Figyeljétek meg a mező liliomait, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is.”</i></p>	<p>A teremtett világ Isten ajándéka. Isten teremtő szeretete sokszínű, gazdag. Istennek mi is fontosak vagyunk. Isten gondoskodásában bízhatunk. Ő segít aggodalmaink és félelmeink között.</p>
TŰZ	<p>Máté 3,11 <i>„Én vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete, de aki utánam jön, erősebb nálam, arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. Ő majd Szentlélekkel és tőzzel keresztel titeket.”</i> Az apostolok cselekedetei 2,3 <i>„Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre.”</i></p>	<p>A Szentlélek olyan, mint a tűz. A tűz Isten jelenlétének jelképe, megjelenésének kísérőjelensége. A tűz a bűntől való megtisztulásra is utal, a tűz „kiégeti” a rosszat. A „tűzben megpróbált hit” értékes, a próbák megerősíthetnek. A tűz melegít, energiát szabadít fel, erővel terjed. Isten Szentlelke erőt és lelkesedést ad.</p>

Pluhár Gáborné Szűcs Enikő
katechetikai szakértő, RPI
iskolalelkész – Baltazár Dezső Református Általános Iskola, Hajdúböszörmény

NYÁRI TÁBOROKHOZ ÖTLETEK

Szeretettel ajánljuk az Igazság és Élet 2020/3. számát 579. oldaltól, amelyben a Digitális tábori hátizsák témájáról Dr. Szászi Andrea és Csőri-Czinkos Gergő munkatársunk írt összefoglalót a nyári táborokkal kapcsolatban, milyen témában, hol érhetőek el tábori anyagok, melyek az ingyenesek, melyeket lehet

komplett csomagként vásárolni.

A kiadvány megvásárolható [ITT](#).

Következő témákat tartalmazza:

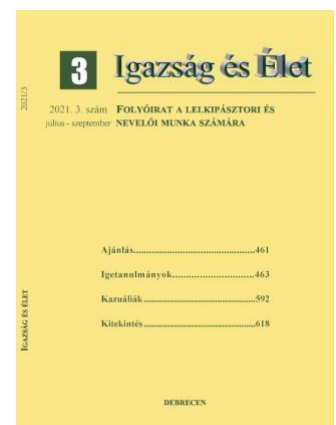
- Komplettn tábori anyagok
- Biblia, bibliai történetek és feldolgozások
- Feladatok és ötletek a feldolgozáshoz
- Játékötletek és zenék

Az Igazság és Élet 2021/3. számát is ajánljuk, ahol a nyári táborok témájával kapcsolatban bővebb csokorral találkozhatunk. Rengeteg online és offline térben elérhető nyári táboros ötlet, komplettn tábori csomag elérhetőségeit tartalmazza. A 606. oldaltól olvasható Dr. Szászi Andrea gyűjteménye a Nyári táborok az offline és online térben címmel.

A kiadvány megvásárolható a következő [oldalon](#) keresztül.

Következő témák találhatók meg a cikkben:

- Komplettn anyagok, nagyrészt ingyenesen a Keresztyén Oktatásért és Erkölcsi Nevelésért Alapítványtól (KOEN)
- Megvásárolható, 20 főre szóló komplettn alapsomag, vezetői segédlettel a Titusz Hitéleti Alapítványtól
- Színes, érdekes, többretű megvásárolható segédletek a Parakletos Könyvesháztól
- Angol nyelvű anyagok, avagy online tartott nyári tábor?! Ingyenesen ötletek és segédletek

DRÁMAJÁTÉKOK GYÜLEKEZETI NYÁRI TÁBORBAN

Harminckét éve veszek részt mint szervező gyülekezeti, református táborokban. Mindig fontos volt számomra a tábor alapos előkészítése. A meghívó legyen figyelemfelhívó, érdeklődést keltő. Ha sikeres volt a reklám, akkor a tábor pontos előkészítése, megszervezése, kidolgozása szintén elengedhetetlen. Táborok szervezésével mindig az a célunk, hogy a táborozó a hét végén feltöltődve menjen el, vigye jó hírünket. Fogalmazódjon meg a táborozóban, hogy ide érdemes volt eljönni, jövőre is eljön, valamint hívja ismerőseit is. Az elmúlt évtizedekben nagyon sokféle bibliai történetet feldolgoztam, többféle megközelítésben. Megvizsgálva ezeket, mindegyik egy sémára készült, vagyis hagyományos hittanos foglalkozások formájában zajlott. A tábor célközönsége mindig a gyülekezetünkhöz kötődő gyermekek voltak, de bátran csatlakoztak hozzánk más felekezetek képviselői is. A programok összeállításánál mindenkor figyelembe vettem a vegyes életkorhoz tartozást.

2017-ben drámapedagógus szakvizsgát tettem. Az akkori szakdolgozatom témája egy drámajátékokkal színezett gyülekezeti nyári tábor kidolgozása volt. Az Újszövetségből ismert lelki fegyverzetek állt a középpontban. A dolgozatban leírtakat a következő év nyarán meg is valósítottam, Szokolyán a református táborhelyen.

A téma azért fogott meg, mert azt gondolom, jól elképzelhető a gyermekek számára a talpig felfegyverzett római katona. Táborunk sikeréhez hozzájárulhat, ha élőben megtapasztalhatjuk hogyan néz ki egy római katona. A X. Gemina Legió hagyományörzői teljesen felfegyverzetten és korhű ruhában jelentek meg az általam szervezett táborban 2018-ban. Ott töltöttek velünk 3 teljes napot, és aktívan részt vettek a tábor programjának megvalósításában. Így még inkább lehetőség volt közelebb hozni az igeszakaszt a gyerekekhez, így jól szemléltethető és átélhető volt az számukra. A történet központi üzenete: az igazságosság, az igazmondás, a hűség, a bizalom kiépítése nemcsak Isten felé, hanem embertársaink felé is.

A Pál apostol által említett, felsorakoztatott lelki fegyverzeteket csoportosítottam, azokat a táborban külön napokon dolgoztam fel. Minden egyes naphoz bibliai történeteket társítottam. Az óravázlataim során már alkalmaztam a tanult drámapedagógiai módszereket. A történet megismertetése nem egyszerű felolvasás volt, hanem mindenképpen életközeli, olyan, ami által az megmarad a gyermekben. Minden napnak volt egy központi üzenete, amely átszötte annak a napnak a programját. Olyan tábor szerettem volna megvalósítani, ahol a bibliaismereti tudás mellett a személyiségfejlődés elérése a cél, amelyhez a drámapedagógiában megismerteket alkalmaztam.

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon...” (Példabeszédek 22,6) Ezt olvasva joggal tehetjük fel a kérdést: Mi is a neki megfelelő mód? Ha egy gyermeket kérdezzük erről, akkor válasza a játékra utalna. A jó játéknak rengetek hozadéka van: örömforrás, problémamegoldást segíthet, de prevenciós eszközzel is használhatjuk, s nem melleleg személyiségfejlesztő hatása is kiemelendő. Platon szerint többet tudhatsz meg egy játék alkalmával egy emberről, mintha beszélgettél volna vele egy évet. Felszínre kerülhetnek konfliktusok, ki nem mondott indulatok, érzelmek, különféle helyzetekre ismerhet rá a játszó gyermek. Hittanos foglalkozáson eljátszott játék is szembesíthet önmagunkkal, a körülöttünk levő világgal, s helyünkkel

a nagyvilágban. Bármilyen játékot viszünk magunkkal hittanos foglalkozásra, soha ne feledjük, hogy Isten áll a középpontban, más részt pedig a ránk bízott gyermek. Sokan csupán az óra elején ráhangolásnak, motivációnak használják, vagy az óra végi applikáció alkalmával játszanak. Nem szabad csupán erre korlátozódni, bátran használhatjuk a különféle munkamódszereket a foglalkozás menetében, s máris úgy érzi a gyermek, egy felszabadult foglalkozáson volt, s olyat tett, amiben jól érezte magát.

Mivel a drámapedagógia és a hitoktatás alkalmával is személyiséget fejleszthetünk, ezért, ha ezt a kettőt egy időben alkalmazzuk, akkor biztos sikert érhetünk el. Mind a drámajátékban, mind a hitoktatásban a folyamat a hangsúlyos, honnét, hova jutok el a játék során az egyént és a csoportot tekintve.

A drámafoglalkozás megtervezése nagy munkát, alapos ismereteket igényel. Nem lehet ez másként, ha hittanos foglalkozást szeretnék összeállítani drámás munkaformákkal. Elengedhetetlen először a csoport megvizsgálása. Kik alkotják, életkorra, nemre vonatkozóan, milyen képességekkel, készségekkel rendelkeznek, mennyire nyitottak az egyének? A csoport nevezhető-e közösségnek, felsorolhatók-e az erősségei s a gyengéi? Majd át kell látnom, mi lesz a célom a foglalkozással, milyen módszereket alkalmazom ennek elérése érdekében. A legfontosabb, hogy megtaláljuk a fókuszot, hiszen ez sok mindent eldönt, meghatároz.

Legyen szó akár hittanos foglalkozásról, akár bármilyen más olyan óráról, ahol a drámapedagógiában megismert eszközöket alkalmazzuk, a fókusz megtalálása után a konvenciók megfelelő kiválasztása nagyon fontos dolog. A táborban használt óratervekben a megfelelő munkaforma és a hozzáillő játék megtalálása kiemelt szempontot kapott.

Az alábbiakban közreadom az általam összeállított tábor heti beosztását, a hat nap hangsúlyos pontjai láthatók ebben.

Szívesen állok bárkinek rendelkezésére, ha további információra lenne szüksége az általam megvalósított táborral kapcsolatban. Az egyes napok hittanos foglalkozásait részletesen kidolgoztam, megvalósítottam. Remélem kedvet adtam ismertetőmmel ezen tábor megvalósítására, vagy újabb drámajátékokkal teli gyülekezeti hittanos tábor kidolgozásához.

Magyar Péterné
szaktanácsadó

A KÁLVIN KIADÓ ÉVVÉGI KÖNYVAJÁNLÓJA

Tisztelt

Intézményvezető!

Közeledik a tanév vége, a bizonyítványhoz hagyományosan a legjobb teljesítményt nyújtó diákok ajándékkönyveket is kapnak. A Kálvin Kiadó elkötelezett az olvasóvá nevelés ügye mellett, hiszen a bibliaolvasás maga is olvasó embert kíván. Annak érdekében, hogy minél több diák megízlelhessen az olvasás örömét, átböngésztük kiadónk kínálatát, és életkoronként ajánlunk olyan értékes, az adott korosztály sajátosságaihoz illeszkedő könyveket, amelyekkel akár a kiemelkedő teljesítményt, akár a tanulók egész évi lelkes munkáját jutalmazhatják.

Óvodásoknak ajánljuk ballagásra

[Kicsik képes Bibliája](#)

[Iskolaböngésző](#)

Evangéliumi nyomkeresőTeremtés füzetek ([A világúr](#); [A Föld](#); [Az állatok](#))**Iskolás ajánlatunk év végi jutalomkönyvként***Kiemelkedő teljesítményért*

- 1-2. osztályosoknak [ABC kuckó. Ábécéskönyv 1–2. osztályosoknak](#)
 3-4. osztályosoknak [Bibliai történetek gyerekeknek](#)
 5-8. osztályosoknak [Az idő kereke. Magyarország képes krónikája](#)
 Középiskolásoknak [Biblia neked. Interaktív kiadás fiataloknak \(RÚF 2014\)](#)

Mindenkinek jár egy könyv, mert olvasni jó!

- 1-2. osztályosoknak ajánljuk
 Teremtés füzetek ([A világúr](#); [A Föld](#); [Az állatok](#))
[Felhőszárnyak. Nyárváró magazin 1–2. osztályosoknak](#)
[Evangéliumi nyomkereső](#)

- 3-4. osztályosoknak ajánljuk
[Napraforgó. Irodalmi szöveggyűjtemény 3–4. évfolyam](#)
[Jóság néni csokija](#)
[Jézus példázatai](#)
[Kicsoda Jézus?](#)

- 5-6. osztályosoknak ajánljuk
[A Nap háza. Kortárs versek és mesék](#)
[Egy focista naplójából. Ifjúsági regény \(nem csak\) fiúknak](#)
[Történetek a Bibliából. Stories from the Bible \(magyar–angol\)](#)

- 7-8. osztályosoknak ajánljuk
[Pecúrok. Regény](#)
[Ércíj. Regény](#)
[Napi menü. Gondolatok, igék, imádságok John Bush rajzaival](#)
[Illik, nem illik? Viselkedési tanácsok 12–18 éveseknek](#)

Középiskolásoknak ajánljuk

- [Túlélőkészlet a Biblia olvasásához](#)
[„És köntösömre sorsot vetettek”. Bibliai regény](#)
[Ideje van az olvasásnak. A reformáció öt évszázadának novelláiból](#)
[Húsvét közelében. Magyar írók novellái böjttől pünkösdig](#)

Saját kiadványainkból a református gyülekezetek és oktatási intézmények általánosan 20% kedvezménnyel vásárolhatnak. 30 000 Ft feletti intézményi megrendelés esetén a szállítási költséget átvállaljuk. Megrendelésüket leadhatják a Kálvin Kiadó [webáruházában](#), vagy elküldhetik a kalvin.kiado@kalvinkiado.hu címre.

Reméljük, minél több diák jut értékes, szép év végi jutalomkönyvhöz!

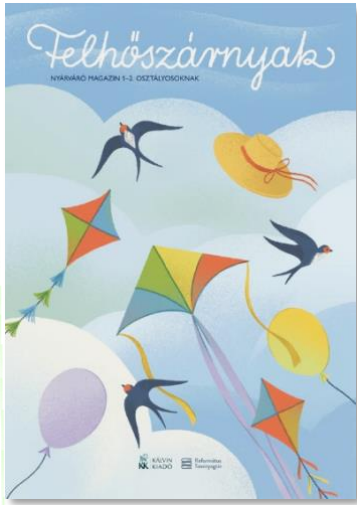
Áldás, békesség!

Fodor Csaba
 terjesztési vezető

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója
 1113 Budapest, Bocskai út 35. | www.kalvinkiado.hu
 Tel./Fax: +36 1 386 8267 | +36 1 386 8277
 Mobil (református flotta): +36 30 276 7343

A KÁLVIN KIADÓ NYÁRI KÖNYVAJÁNLÓJA

Miklya Zsolt (szerk.)

FELHŐSZÁRNYAK

Nyárváró magazin 1–2. osztályosoknak

Illusztrálta: Sásdi Laura, Séllei Nóra Valéria

A/4; 28 oldal; kartonált; 1200 Ft

Kivehető társasjáték-melléklettel

(Kálvin Kiadó – Református Tananyagtár)

Ha nyár van, akkor a legjobb lefeküdni egy fa hűsítő lombjai alá, csak nézni az égen elúszó felhőket és nem csinálni semmit. A felhők alakjával persze játszani is lehet, elképzeltük, hogy egy elefántra vagy egy sárkányra hasonlítanak inkább. A képzelet és a játék a versekben, mesékben, történetekben is nagyon fontos a gyerekek számára, a betűket ismerő diákok pedig a fa alá egy jó könyvet is magukkal vihetnek, hogy ne csak a felhők képzeletszárnyán repülhessenek, hanem az irodalom mesés világába is.

A *Felhőszárnyak* a Református Tananyagfejlesztő Csoport fejlesztésében született, 1–2. osztályosoknak szóló irodalmi szöveggyűjtemény-sorozat negyedik része. Kicsit könnyedebb, kicsit magazinossabb, mint a korábbi évszakok kötetei, de a kezdő olvasók ugyanolyan tartalmas, értékes, friss, érdekes szövegeket találnak benne.

A Református Tananyagfejlesztő Csoport által fejlesztett kiadványok, digitális változataik, valamint a hozzájuk készült pedagógiai felhasználási javaslatok elérhetőek a [Református Tananyagtárban](#).

Győri Katalin

Felhők szigete

Ifjúsági regény

A/5; 216 oldal; kartonált; 1200 Ft

Változatlan utánnomás. Várható megjelenés: 2023. június

Beni nagyon várja a vakációt, a szokásos közös nyaralást a szüleivel. A nyár azonban nem úgy kezdődik, ahogy ő szeretné: szülei sokat veszekednek, és úgy érzi, tőle is csak meg akarnak szabadulni, amikor elküldik őt egy keresztyén táborba, holott neki mindehhez semmi köze nincs. A Felhők Szigetén a magányos fiút sok meglepetés várja. Nemcsak kalandok és barátok, hanem egy olyan Valaki is, aki egész életének új irányt ad majd.

Nyilak az erős kezében

Bibliai szövegválogatás fiataloknak

Fr/5; 88 oldal; kartonált; 700 Ft

(Magyar Bibliatársulat – Kálvin Kiadó)

Lehet, hogy sokan elmondták már, hogy ki vagy, hogy mi a célja az életednek, hogy miben és kiben kellene hinned, azt is, hogy mi tesz képessé arra, hogy helyt állj a mindennapokban, hogy kik az igazi barátaid, és persze azt is, hogyan lehet jó kapcsolatod a szüleiddel. De arról is biztosan hallottál már sokat, hogyan hozzájárul jó döntéseket. Mégis, ha nem győztek meg az eddigi tanácsok, és kíváncsi vagy arra, hogy Isten mit mond mindezekről, olvasd el ezt a kis füzetet.

Megrendelési lehetőség a Kálvin Kiadó [webáruházában](#).

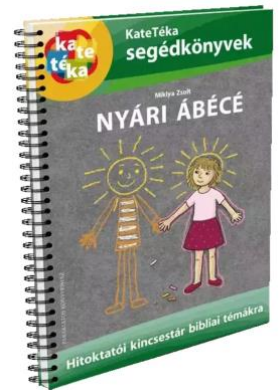
www.kalvinkiado.hu www.reftantar.hu www.bibliatarsulat.hu

A PARAKLETOS KÖNYVESHÁZ AJÁNLATA NYÁRI TÁBOROKHOZ

Nyári ábécé

Hitoktatói kincsestár bibliai témákra

A *Nyári ábécé* a nyári szünethez, vakációhoz kapcsolódó feladatgyűjtemény, amely az ábécé kezdőbetűivel egy-egy bibliai kulcsszó köré építi gondolatait, feladatait, játékötleit. Több korosztály számára alkalmazható, akár vegyes életkori csoportokban is. A kvízzjátékoktól a barkácsoláson át a vizes játékokig és tábortűz körüli beszélgetésig számos ötlet segíti a hitoktatókat, hogy a nyári napközis vagy ottalvós tábor valóban tele legyen igei üzenettel és élményekkel is. Különösen táborok szervezésére, szüneti gyerekprogramokhoz ajánljuk, hiszen sok szabadtéri feladat van benne. Mellékletében társasjáték található kivágható kérdés-feladat- és képkártyákkal.

Elérhető itt: <https://www.konyves.hu/termek/nyari-abece-hitoktatoi-kincsestar/>

E-könyv: <https://www.konyves.hu/termek/nyari-abece-hitoktatoi-kincsestar-e-konyv-pdf/>

Gyűjtsünk kincset a mennybe

Tábort program és ötlettár a pénz evangéliumi szerepéről

Az elmúlt időszak gazdasági nehézségei és a magas infláció miatt igencsak aktuális, hogy a gyerekekkel is beszéljünk olyan témákról, mint a pénz, gazdagság, szegénység.

Táborunk célja, hogy megmutassuk a gyermekeknek: a fizetőeszközök és a gazdasági szereplők is Isten uralma alatt állnak. Jézus jól ismeri pénzügyi dolgainkat, és azt szeretné, hogy tudjunk bánni a pénzzel is. Megtanít eligazodni a földi életben, és kincseket gyűjteni magunknak a mennybe. Mert ott van a szívünk is, ahol a kincsünk.

A tábor során a gyermekek játékos formában, élményszerűen megismerkedhetnek Jézus korának pénzügyi vonatkozásaival egy-egy történeten keresztül. 8-14 éves gyerekek számára,

alapos exegézissel, történetmondást segítő mintával, kérdésekkel, énekajánlással, feladat- és játékötletekkel.

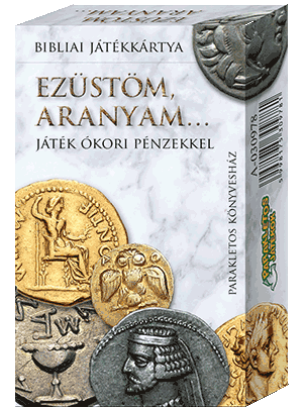
Elérhető itt: <https://www.konyves.hu/termek/gyujtsunk-kincset-a-mennybe/>

Ajánljuk még ókori pénzeket bemutató kártyajátékunkat, ami a táborhoz készült, de önálló játékként is használható:

Ezüstöm, aranyam... -- kártyajátékok ókori pénzekkel

Milyen volt a drahma, amiért az egész házat kisöpörte az asszony? Mit dobott a perselybe az özvegyasszony? Milyen pénzt vittek Jézushoz, amikor megkérdezték, hogy kell-e adót fizetni? Fel bírál emelni egy talentumot?

Társasjátékunk nemcsak izgalmas szórakozást nyújt, hanem sok hasznos információt is tartalmaz a Jézus korabeli pénzekről. Találkozhatunk a pénzhez, vagyonhoz fűződő bibliai tanításokkal, és sok érdekes információval, valamint az ókori pénzek régészeti leletei alapján készült fotókkal. Gyerekeknek és felnőtteknek, 2-6 játékos számára, ötféle játéklehetőséggel.

Elérhető itt: <https://www.konyves.hu/termek/ezustom-aranyam/>

Koptor-ruhotor

A KOEN Alapítvány önkéntesei 30 éve segítik a gyülekezeteket tábori programokkal. A 2023. évi Vakációs Bibliahét anyagát a Dunántúli Református Egyházkerület munkatársai dolgozták ki, amely öt napon keresztül az identitás kérdését járja körül. Olyan témakört választottak ehhez, amit az identitás, az önkifejezés ősi eszközeként használ az ember: az öltözködést. A Szentírás egészen messzire mutat az öltözködés lehetőségeit illetően, külön divatrendet, „trendet” kínál: a bűn meztelensége eltakarására Istentől vehetünk fehér ruhákat (Jel 3,18; 7,14). „Az ember nagy feladata, hogy a ruhája legyen mindig fehér (Préd 9,8), nagy lehetősége, hogy Krisztust felöltözze (Róm 13,14; Ef 4,24), nagy reménysége, hogy Isten az üdvösség ruháiba öltözteti (Ézs 61,10; Jel. 21,8).”¹ A táborban olyan bibliai személyek segítségével vezethetjük a gyermekeket, akiknek muszáj volt „öltözködniük” vagy lehetőségük nyílt erre. A történeteket változatos szemléltető eszközökkel és élménypedagógia módszerekkel mutatjuk be. Minden napra ajánlunk kézműves foglalkozásokat, játékokat. A gyermekek kézhez kapnak egy munkafüzetet. A hétnek mindig van főéneke, s minden napra ajánlott énekanyag kottával, ppt-vel és zenei alappal. Minden a digitális kód segítségével érhető el, amely a tábori tankönyvben található. A kerettörténetünket el lehet bábozni, de akár jelmezesen is elő lehet adni. Méhecskéink megtanulják Szorgostól, hogy kinek milyen feladata van, hogy mindenki értékes és fontos. Arra is rájönnek, hogy jó dolog az újítás, de az örökségünket is ápolni kell. A bibliai történetek a következő állomásokon vezetnek végig minket:

1. Egyforma anyagból, de nem egyformára szabva (teremtés),
2. A gyermek ajándék (születés – Anna kismama ruhája),

¹ Keresztyén bibliai lexikon: Ruha, ruházzkodás – szócikke, lásd: <https://www.arcanum.com>

3. Növekedés, átöltözés (a növekedés átöltözéssel jár – József ruhatára),
4. Az elődöktől kapott örökség (örökölt darab a ruhatárban – Illés palástja),
5. A fehér ruha (a győztesek ruhája – Jézus ígérete a mennyei ruha).

A dunamelléki csoport az idei anyagot május 6-án mutatta be a Ráday Ház Tóth Kálmán termében az egyházkerületi katechetikai nap keretében, ahova 45 gyülekezetből 100 fő (lelkipásztor, hittanoktató, gyülekezeti munkatárs) regisztrált. Kerületünkben összesen 63 gyülekezet rendelte meg az anyagot, és előreláthatóan kb. 2500 gyermeket tudunk megszólítani, elérni. Olyan kész alapot kapunk, amelyet mindenki saját magára, gyülekezetére szabhat, alakíthat.

Az Alapítvány munkatársai önkéntesek, minden gyülekezetektől vagy magánszemélyektől érkező adományt arra fordítunk, hogy a következő év anyagát előkészítsük, és a gyülekezeti egységcsomagokba minél több eszköz kerülhessen. A jövő évi anyagot a dunamelléki csoport állítja össze. Aki szívesen bekapcsolódna az előkészítő munkában, kérem szépen, jelezze (kalicz.gizella@gmail.com). A reformatus.hu végű hivatalos email címekre érkezik ősszel a beharangozó levél, ott közöljük a felületet, ahol a 2024. év anyagát lehet előrendelni.

Hálás szívvel köszönjük egyházkerületünk vezetőségének, hogy biztosította számunkra a bemutató napot a Ráday Házban, illetve a dunántúli munkacsoportnak a munkáját. A Kárpát-medencében élő többségében református gyülekezetekben 30.000 gyermek vesz részt a nyáron KOEN-es vakációs bibliahéten. Soli Deo Gloria!

Kalicz Gizella
lelkipásztor,
KOEN dunamelléki koordinátor

ISKOLALELKÉSZEK ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJA
Budapest, 2023. október 13. Ráday-ház
Programtervezet

2023 a Magyarországi Református Egyházban a lelkipásztori hivatás éve. Ennek részeként, külön konferencián szeretnénk az iskolalelkészek (intézményi lelkészek) kérdéseivel, lehetőségeivel foglalkozni. A konferencián való részvétel ingyenes, szükség esetén az RKK szállást biztosít október 13-a éjszakára a résztvevőknek, ill. a másnapi katechetikai konferencián maradni szándékozóknek. Szeretettel várunk mindenkit!

Kreditérték: hittanoktatóknak és vallástanároknak 6 kredit, lelkipásztoroknak 4 kredit ajánlott, amennyiben részt vesz a teljes programon.

Konferencián való részvétel ingyenes.

13.30–14.00	Regisztráció, megérkezés	
14.00–14.45	Balog Zoltán, MRE, Püspök	Nyitó áhítat Merre tovább? Gondolatok az iskolalelkészségről
14.45–15.15	Gér András, Dr. Szászi Andrea	Az iskolalelkészek aktuális kérdéskörei – a 2023. májusi kérdőíves felmérés tapasztalatai
15.15–15.30	Szünet	
15.30–17.30	Szekció A. Vincze Árpád	Az iskolalelkész lelki egészsége
	Szekció B. Dr. Szabó Elődné	A hitélet és a lelki egészség fejlesztésének lehetőségei az egyházi iskolákban – gyakorlati ötletek
	Szekció C. Ablonczy Áron	Az evangélium átadásának módjai a fiatalok felé. Segédanyagok, interjúk, példák, inspirációk
	Szekció D. Szilágyi Tamás	Jó gyakorlatok Békesség teremtő program A pedagógusok bevonása az igei szolgálatba A gyülekezeti integráció lehetőségei
17.30–17.45	Szünet	
17.45–19.00	Gér András, Dr. Szászi Andrea	Iskolalelkészi fórum az aktuális kérdésekről
19.00–20.00	Közös vacsora és beszélgetés az MRE Zsinat Lelkeszi Elnökével és az OSZ Főigazgatójával	

[Jelentkezem](#)

ORSZÁGOS KATECHETIKAI KONFERENCIA**„... neki megfelelő módon...” Péld 22,6****2023. október 14., Budapest****Célközönség:** hittanoktatók, lelkipásztorok, egyházmegyei/egyházkerületi katechetikai előadók, egyházmegyei területi ügyintézők**Kreditérték:** hittanoktatóknak és vallásánároknak 8 kredit, lelkipásztoroknak 6 kredit**Konferencia tervezett részvételi díja:** június 15-ig történő jelentkezés esetén: 3000 Ft/fő, június 15. után: 5000 Ft/fő**Programtervezet:**

Időpont	Előadó	Téma
9.00–9.30	regisztráció	
9.30–9.40	Dr. Szontagh Pál, RPI, igazgató	Konferencia megnyitása és köszöntések
9.40–10.00	Balog Zoltán Püspök	Áhítat
10.00–10.30	Balog Zoltán Püspök	Aktualitások az MRE katechézisében
10.30–10.50	Bruckner László OSZ, főigazgató	A hittanoktatói előmeneteli rendszer bevezetésének aktualitásai
10.50–11.10	szünet	
11.10–11.45	Dr. Siba Balázs	Jellemformálás a hittanórán? - Az értékek, hősök és rítusok szerepe a felnőtté válás útján
11.45–12.20	Dr. Szabóné László Lilla	„...követik, mert ismerik a hangját" (Jn 10,4) A hittanoktató növekedése a hitben / a hittanoktató spirituális növekedése
12.20–13.20	ebédszünet	
13.20–14.50	„A” időszáv	A szekciós táblázatból két lehetőség választható az egymást követő időpontokra. Minden szekciónál létszámkorlát van és egy fő egy alkalommal vehet részt rajtuk a konferencia során.
14.50–15.00	szünet	
15.00–16.30	„B” időszáv	
16.30–16.45	szünet	
16.45–17.15		Szekcióbeszámolók, konferencia zárása

Választható szekciók:

„A” időszáv

Szekció 1. Alkotó Biblia: Dr. Sipos Edit és Dr. Pompor Zoltán

Szekció 2. Bibliodrámás ötletek a katechézisben: Dr. Thoma László

Szekció 3. Úton a veszteségeinkkel: Lenkeyné Teleki Mária (Dupla hosszúságú szekció, nincs mód a B időszávban másik szekciót választani)

Szekció 4. Bevezetés a bibliológ módszertanába: Janiné Sándor Kincső

Szekció 5. Reziliencia fejlesztés a gyakorlatban: saját magunk és a diákok lelki ellenállóképessége:

Dr. Szászi Andrea

Szekció 6. Az értékelés lehetőségei az érzelmi- és lelki nevelés szemszögéből: Csöri-Czinkos Gergő

Szekció 7. Drámás hittan: Zimányi Noémi (Dupla hosszúságú szekció, nincs mód a B időszávban másik szekciót választani)

Szekció 8. Művészettel nevelés lehetőségei a katechézisben: Kustár Gábor

Szekció 9. Az ünnepre készülés jó gyakorlatai: Előadó felkérés alatt

Szekció 10. Ötletek az egyháztörténet tanításához 7-12. évfolyamon: Szilasi Viktória

„B” idősáv

Szekció 1. Sokszínű gyermekbiblia: Dr. Sipos Edit és Dr. Pompor Zoltán

Szekció 2. Bibliodrámás ötletek a katechézisben: Dr. Thoma László

Szekció 6. Az értékelés lehetőségei az érzelmi- és lelki nevelés szemszögéből: Csőri-Czinkos Gergő

Szekció 8. Advent a hittanórán: Fehérné Szóráth Márta

Szekció 9. Művészettel nevelés lehetőségei a katechézisben: Kustár Gábor

Szekció 10. Hogyan készítünk, készülünk a hittan érettségire? Szilasi Viktória

Szekció 12. Gyülekezeti munka hittanosokkal: előadó felkérés alatt

JELENTKEZEM

KAPCSOLAT

Amennyiben észrevételeiket, véleményüket, akár írásaikat szeretnék velünk megosztani, akkor keressenek minket elérhetőségeinken!

Dr. Szászi Andrea
katechetikai szakértő,
igazgatóhelyettes
+3630/961-8674

szaszi.andrea@reformatus.hu

Református
Pedagógiai
Intézet
<http://refpedi.hu>

Kompán Julianna
katechetikai ügyintéző
+3630/961-8672
kompan.julianna@reformatus.hu